

opis

W książce zaprezentowano wyniki pionierskich badań efektywnej stawki opodatkowania dochodu polskich przedsiębiorstw, która przeciętnie kształtowała się powyżej stawki nominalnej. Autor w wyczerpujący sposób omawia przyczyny tego zjawiska leżące po stronie zarówno prawa podatkowego, jak i bilansowego.

Opracowanie zawiera omówienie m.in. takich tematów jak:

- rola podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym,
- dane z rynku polskiego na temat efektywnych stawek CIT,
- trwałe i przejściowe różnice pomiędzy dochodem podatkowym i wynikiem finansowym brutto,
- znaczenie MSR 12 przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na podstawie MSSF.

Adresaci:

Publikacja przeznaczona jest dla przedstawicieli nauki prawa podatkowego i prawa bilansowego. Zainteresuje doradców podatkowych, biegłych rewidentów oraz pracowników intyucji państwowych odpowiedzialnych za politykę fiskalną i gospodarczą.

"Tematyka efektywnego opodatkowania przedsiębiorstw jest jedną z istotniejszych w obszarze regulacji prawa podatkowego, szczególnie z uwagi na relacje pomiędzy obrotem gospodarczym a prawem podatkowym. Niniejsza monografia jest bardzo dobrym przykładem analizy zagadnienia efektywności opodatkowania przedsiębiorstw, wymagającej równie mocno zaangażowania zagadnień typowo prawnych z tymi, które stanowią niejako ich przełożenie w bieżącym funkcjonowaniu przedsiębiorstwa, a zatem jak choćby metod kalkulacji, którymi można posługiwać się w ekonometrii i statystyce".

Dr hab. Paweł Borszowski, prof. nadzw. Uniwersytetu Wrocławskiego

Informacje o autorach (redaktorach)

Wojciech Sztuba - doktor nauk prawnych; doradca podatkowy, ekonomista; wykładowca Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu; partner zarządzający w międzynarodowej firmie doradczej, specjalizuje się w zarządzaniu ryzykiem podatkowym i tworzeniu efektywnych podatkowo rozwiązań inwestycyjnych i transakcyjnych; członek zarządu polskiego oddziału International Fiscal Association; autor wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 9

Wprowadzenie | str. 11

Rozdział I

Podstawy teoretyczne | str. 17

1. Pojęcie nominalnej i efektywnej stawki podatku dochodowego | str. 17
 - 1.1. Stawka nominalna podatku dochodowego | str. 17
 - 1.2. Efektywne stawki podatku dochodowego | str. 18
 - 1.2.1. Efektywna graniczna stawka podatku | str. 20
 - 1.2.2. Efektywna średnia stawka podatku | str. 24
 - 1.2.3. Implikowana stawka podatku | str. 28
 - 1.2.4. Efektywna koncernowa stawka podatku | str. 28
 - 1.2.5. Przewaga modelu ETR nad EMTR, EATR i ITR | str. 33
2. Nominalna stawka podatku dochodowego - polskie ustawodawstwo w konkurencyjnym otoczeniu państw Unii Europejskiej i Europy Środkowo-Wschodniej | str. 36
 - 2.1. Rola stawki nominalnej w polityce fiskalnej państwa | str. 36
 - 2.2. Światowe tendencje w opodatkowaniu przedsiębiorstw | str. 37
 - 2.3. Globalny kryzys gospodarczy | str. 44
3. Efektywna stawka podatku jako wymierny parametr porównawczy przy ocenie konkurencyjności jurysdykcji podatkowych | str. 46
 - 3.1. Konkurencja inwestycyjna państw | str. 46
 - 3.2. Wynik bilansowy a wynik podatkowy | str. 49
 - 3.2.1. Doświadczenia zagraniczne | str. 49
 - 3.2.2. Doświadczenia polskie | str. 53
4. Podsumowanie | str. 58

Rozdział II

Metodologia i zakres badania | str. 61

1. Badanie podstawowe metodą analizy monograficznej | str. 61
2. Selekcja próby badawczej | str. 62
3. Założenia co do analizy i interpretacji wyników | str. 70
 - 3.1. Analiza statystyczna danych liczbowych na podstawie sprawozdań finansowych | str. 70
 - 3.2. Analiza opisowa danych jakościowych na podstawie sprawozdań finansowych | str. 72
 - 3.3. Indywidualne badanie różnic trwałych na podstawie wywiadów uzupełniających | str. 73
 - 3.4. Uzupełniająca analiza różnic trwałych na podstawie wyników sondażu opinii przeprowadzonego w lutym 2010 r. | str. 77
4. Podsumowanie | str. 79

Rozdział III

Analiza i interpretacja wyników badania | str. 81

1. Przebieg badania podstawowego | str. 81
2. Omówienie wyników badania podstawowego | str. 82
 - 2.1. Średnia ETR w próbie badawczej | str. 82
 - 2.2. Analiza średniej ETR ze względu na pochodzenie kapitału | str. 90
 - 2.3. Analiza sektorowa średniej ETR | str. 95
 - 2.3.1. Branże najliczniej reprezentowane | str. 96
 - 2.3.2. Branże z najwyższym odchyleniem dodatnim średniej ETR | str. 97
 - 2.3.3. Branże z najwyższym odchyleniem ujemnym | str. 99
 - 2.4. Analiza różnic trwałych w badaniu podstawowym | str. 100
 - 2.5. Analityka szczegółowa na podstawie wyników badania uzupełniającego | str. 106

- 2.6. Analityka szczegółowa na podstawie wyników badania sondażowego | str. 111
- 3. Synteza wyników przeprowadzonych badań | str. 116
- 4. Podsumowanie | str. 126

Rozdział IV

Różnice między prawem podatkowym i bilansowym w świetle uzyskanych wyników badania | str. 129

- 1. Analiza różnic w normatywnym ujęciu wyniku ekonomicznego poprzez prawo podatkowe i prawo bilansowe | str. 129
 - 1.1. Porównanie konstrukcji dochodu na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i wyniku finansowego brutto na gruncie ustawy o rachunkowości | str. 131
 - 1.1.1. Zasada kasowa a zasada memoriałowa | str. 132
 - 1.1.2. Zasada formy a zasada treści | str. 134
 - 1.1.3. Rygoryzm wykładni prawa podatkowego | str. 139
 - 1.1.4. Polityka fiskalna | str. 143
 - 1.1.5. Anachronizm niektórych konstrukcji prawopodatkowych | str. 145
 - 1.1.6. Ulgi i zwolnienia podatkowe | str. 147
 - 1.2. Określenie wpływu standardu rachunkowości finansowej na efektywną stawkę podatku | str. 150
 - 1.2.1. MSR 12, czyli ograniczenia w tworzeniu aktywów i rezerw na podatek odroczony | str. 151
 - 1.2.2. Aktywa a rezerwy | str. 152
 - 1.2.3. Rozliczanie aktywów i rezerw na podatek odroczony | str. 153
- 2. Możliwe kierunki zmian legislacyjnych wpływających na efektywne opodatkowanie dochodu | str. 155
 - 2.1. Koncepcja Common Consolidated Corporate Tax Base | str. 155
 - 2.1.1. Opodatkowanie przedsiębiorstw lokalnych | str. 159
 - 2.1.2. Opodatkowanie grup skonsolidowanych | str. 162
 - 2.1.2.1. Skonsolidowana podstawa opodatkowania | str. 162
 - 2.1.2.2. Podział skonsolidowanego dochodu | str. 162
 - 2.1.2.3. Inne postanowienia modelu CCCTB | str. 164
 - 2.1.3. Warianty wdrożenia CCCTB | str. 164
 - 2.1.4. Prawdopodobieństwo wdrożenia CCCTB i jego potencjalny wpływ na ETR w Polsce | str. 166
 - 2.2. Propozycje OECD w zakresie zapobiegania erozji podstawy opodatkowania i transferu zysków | str. 169
 - 2.3. Analiza tendencji w procesie kształtowania norm polskiego systemu opodatkowania dochodu istotnych z punktu widzenia ETR | str. 178
- 3. Podsumowanie | str. 185

Rozdział V

Wnioski końcowe | str. 188

- 1. Omówienie wyników przeprowadzonego badania w kontekście hipotezy roboczej pracy | str. 188
- 2. Postulat de lege ferenda - wprowadzenie zasady miarodajności | str. 193
 - 2.1. Ograniczenie skali występowania różnic przejściowych | str. 195
 - 2.1.1. Amortyzacja | str. 197
 - 2.1.2. Różnice kursowe | str. 198
 - 2.1.3. Odsetki | str. 199

2.2. Likwidacja niektórych różnic trwałych | str. 200

2.2.1. Samochody osobowe | str. 200

2.2.2. Likwidacja środków trwałych na skutek zmiany rodzaju działalności | str. 201

2.2.3. Składki na dobrowolne uczestnictwo w organizacjach | str. 202

2.2.4. Nieodpłatne i częściowo nieodpłatne świadczenia | str. 202

Bibliografia | str. 205